

ਖੁਲਾਸਾ ਖੁਤਬਾ ਜੁਮਆ 27.08.2021

ਵੱਲੋਂ : ਨਜ਼ਾਰਤ ਨਸ਼ਰੋ ਇਸ਼ਾਅਤ ਕਾਈਆਂ

ਆਂਹਜ਼ਰਤ ਸਲਲਾਹੁ ਅਲੈਹਿ ਵਸਲੱਮ ਦੇ ਮਹਾਨ ਮਰਤਬਾ ਰਖੋਣ ਵਾਲੇ ਖਲੀਫ਼ਾ
ਰਾਸ਼ਦ ਫ਼ਾਰੂਕੇ ਆਜ਼ਮ ਹਜ਼ਰਤ ਉਮਰ ਰਜ਼ੀ ਅਲੱਹੁ ਅਨਹੁ ਦੇ ਸਦਗੁਣਾ ਦਾ
ਇਮਾਨ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਜ਼ਿਕਰ

ਸਯੁਦਨਾ ਹਜ਼ਰਤ ਅਮੀਰੁਲ ਮੌਮਨੀਨ ਖਲੀਫ਼ਾਤੁਲ ਮਸੀਹ ਖਾਮਿਸ ਅਯੁਦਾਹੁਲਾਹ ਤਾਲਾ ਬਿਨਸਰਿਹਿਲ
ਅਜ਼ੀਜ਼ ਦੇ ਜੁਮਏ ਦੇ ਖੁਤਬੇ ਦਾ ਸਾਰ ਜੋ ਆਪ ਜੀ ਨੇ 27 ਅਗਸਤ 2021 ਈ. ਨੂੰ ਮਸਜਿਦ ਮੁਬਾਰਕ,
ਇਸਲਾਮਾਬਾਦ (ਬਰਤਾਨੀਆ) ਵਿੱਚ ਦਿਤਾ

أَشْهَدُ أَنَّ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّداً عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ أَمَّا بَعْدُ فَاعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَنِ الرَّجِيمِ۔

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ . الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ . الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ . مَالِكُ يَوْمِ الدِّينِ . إِلَيْكَ نَعْبُدُ وَإِلَيْكَ نَسْتَعِينُ . إِهْدِنَا الصِّرَاطَ
الْمُسْتَقِيمَ . صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ .

ਤਸ਼ਹਹੁਦ, ਤਉਤ ਅਤੇ ਸੂਰਤ ਫ਼ਾਤਿਹਾ ਦੀ ਤਲਾਵਤ ਦੇ ਬਾਦ ਹਜ਼ੂਰ ਅਨਵਰ ਅਯੁਦਾਹੁਲਾਹ ਤਾਲਾ ਬਿਨਸਰਿਹਿਲ ਅਜ਼ੀਜ਼ ਨੇ ਫਰਮਾਇਆ :

ਹਜ਼ਰਤ ਉਮਰ ਰਜ਼ੀ ਅਲੱਹੁ ਅਨਹੁ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਆਪ ਰਜ਼ੀ ਅਲੱਹੁ ਅਨਹੁ ਦੇ ਕਾਲ ਵਿੱਚ ਇਕ ਜੰਗ ਹੋਈ ਜਿਸਨੂੰ ਜੰਗੇ ਰੈ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਰੈ ਨੀਸ਼ਾਪੁਰ ਤੋਂ 480 ਮੀਲ ਦੀ ਢੂਰੀ'ਤੇ ਸਿਥਿਤ ਹੈ। ਰੈ ਦੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਰਾਤਜ਼ੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਵਿਆਖਿਆਕਾਰ ਹਜ਼ਰਤ ਇਮਾਮ ਫ਼ਖਰੁੰਦੀਨ ਰਾਜ਼ੀ ਰੈ ਦੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਸਨ। ਰੈ ਦਾ ਹਾਕਮ ਸਯਾਹੁਖਸ਼ ਬਿਨ ਮਹਿਰਾਨ ਬਿਨ ਬਹਿਰਾਮ ਸੀ ਜਿਸਨੇ ਦੰਬਾਵੰਦ, ਤਬਰਿਸਤਾਨ, ਕੌਮਸ ਅਤੇ ਜਰਹਾਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਮਦਦ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ। ਮੁਸਲਮਾਨ ਹੁਣੇ ਰੈ ਦੇ ਮਾਰਗ ਵਿੱਚ ਸਨ ਕਿ ਇਰਾਨੀ ਸਰਦਾਰ ਅਥੁਲ ਫਰਖਾਨ ਜੈਂਬੀ ਸੁਲਾਹ ਦੇ ਰੂਪ ਆਣ ਮਿਲਿਆ। ਜੈਂਬੀ ਨੇ ਨਈਮ ਬਿਨ ਮਕਰਨ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਆਪ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਕੁਝ ਸ਼ਹਿਸਵਾਰ ਭੇਜੋ ਮੈਂ ਗੁਪਤ ਮਾਰਗ ਰਾਹੀਂ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜਾਂਦਾ ਹਾਂ। ਜੈਂਬੀ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਮੁਸਲਮਾਨ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਗੁਪਤ ਮਾਰਗ ਰਾਹੀਂ ਦਾਖਲ ਹੋਏ ਅਤੇ ਇਉਂ ਇਸ ਸ਼ਹਿਰ'ਤੇ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਹੋ ਗਿਆ। ਸ਼ਹਿਰ ਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਲਿਖੱਤੀ ਅਮਾਨ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

ਫਿਰ 22 ਹਿਜਰੀ ਵਿੱਚ ਕੌਮਸ ਤੇ ਜਰਜਾਨ ਦੀਆਂ ਜਿਤਾਂ ਹੋਈਆਂ, 22 ਹਿਜਰੀ ਵਿੱਚ ਹੀ ਆਜ਼ਰ ਬਾਈਜਾਨ ਜਿਤਿਆ ਗਿਆ। ਹਜ਼ਰਤ ਉਮਰ ਰਜ਼ੀ ਅਲੱਹੁ ਅਨਹੁ ਵੱਲੋਂ ਆਜ਼ਰ ਬਾਈਜਾਨ ਦੀ ਮੁਹਿਮ ਦਾ ਝੰਡਾ ਅਤਬਾ ਬਿਨ ਫਰਕਦ ਅਤੇ ਬਕੀਰ ਬਿਨ ਅਬਦੁਲਾਹ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਆਪ ਰਜ਼ੀ ਅਲੱਹੁ ਅਨਹੁ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ'ਤੇ ਹੀ ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਵੱਖ ਵੱਖ ਪਾਸਿਓਂ ਹਮਲਾਵਰ ਹੋਏ। ਬਕੀਰ ਨੂੰ ਰੁਸਤਮ ਦਾ ਭਰਾ ਅਸਫੰਦਯਾਜ਼ ਬਿਨ ਫਰਖਜ਼ਾਦ ਮਿਲਿਆ, ਲਜ਼ਾਈ ਹੋਈ ਅਤੇ ਜੱਦ ਅਸਫੰਦਯਾਜ਼ ਹਾਰਕੇ ਗਿਫ਼ਤਾਰ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਉਸਨੇ ਬਕੀਰ ਨਾਲ ਸੁਲਾਹ ਕਰ ਲਈ ਅਤੇ ਬਕੀਰ ਦਾ ਨੁਮਾਇੰਦਾ ਬਣਕੇ ਵਿਰੋਧੀਆ ਵਿਰੁਧ ਮੁਸਲਮਾਨਾ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਦਾ ਰਿਹਾ, ਇਉਂ ਹੋਲ੍ਹੀ ਹੋਲ੍ਹੀ ਸਾਰਾ ਖੇਤਰ ਬਕੀਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋ ਗਿਆ।

ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਅਤਬਾ ਬਿਨ ਫਰਕਦ ਨੇ ਵੀ ਜਿਤ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ । ਜਿਤੋਂ ਦੀ ਇਸ ਕੜੀ ਦੇ ਬਾਅਦ ਅਮੀਰੁਲ ਮੌਮਿਨੀਨ ਉਮਰ ਬਿਨ ਖਤਾਬ ਰਜੀ ਅਲੱਹ ਅਨਹੁ ਦੇ ਕਾਰਜਵਾਹਕ ਅਰਬਾਤ ਅਤਬਾ ਬਿਨ ਫਰਕਦ ਵੱਲੋਂ ਆਜ਼ਰ ਬਾਈਜਾਨ ਦੇ ਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਸੁਲਾਹ ਦੀ ਲਿਖਿਤ ਲਿੱਖ ਕੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ।

ਆਜ਼ਰ ਬਾਈਜਾਨ ਦੀ ਜਿਤ ਦੇ ਬਾਅਦ ਬਕੀਰ ਬਿਨ ਅਬਦੁਲਾਹ ਆਰਮੀਨੀਆ ਵੱਲ ਵਧੇ । ਹਜ਼ਰਤ ਉਮਰ ਰਜੀ ਅਲੱਹ ਅਨਹੁ ਨੇ ਬਕੀਰ ਦੀ ਮਦਦ ਲਈ ਸੁਰਾਕਾ ਬਿਨ ਮਾਲਕ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਇਕ ਹੋਰ ਲਸ਼ਕਰ ਭੇਜਿਆ । ਆਪ ਨੇ ਸੁਰਾਕਾ ਬਿਨ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਲਸ਼ਕਰ ਦਾ ਸਿਪਾਹਾਲਾਰ ਵੀ ਬਣਾਇਆ । ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਦਮੀ ਤੇ ਨਿਸਚਿਆਂ ਨੂੰ ਦੇਖਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਬਰਾਜ਼ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਇਰਾਨੀ ਹਾਕਮ ਦੇ ਸੁਰਾਕਾ ਬਿਨ ਮਾਲਕ ਨਾਲ ਜਜ਼ੀਏ ਦੀ ਥਾਂ ਛੋਜੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦੀ ਸ਼ਰਤ'ਤੇ ਸੁਲਾਹ ਕਰ ਲਈ । ਇਉਂ ਆਰਮੀਨੀਆ ਬਿਨਾ ਜੰਗ ਦੇ ਫਤਿਹ ਹੋ ਗਿਆ । ਹਜ਼ਰਤ ਉਮਰ ਰਜੀ ਅਲੱਹ ਅਨਹੁ ਨੇ ਇਸ ਸੁਲਾਹ'ਤੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਖੁਸ਼ੀ ਤੇ ਪਸੰਦ ਹੋਣ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕੀਤਾ । ਇਸ ਦੇ ਬਾਅਦ ਸੁਰਾਕਾ ਬਿਨ ਮਾਲਕ ਨੇ ਆਰਮੀਨੀਆ ਦੇ ਆਲੂ ਦਾਅਲੇ ਪਹਾੜਾਂ ਵੱਲ ਛੋਜਾਂ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸਫਲਤਾ ਹੋਈ ।

ਫਿਰ 22 ਹਿਜਰੀ ਵਿੱਚ ਖੁਰਾਸਾਨ ਦੀ ਫਤਿਹ ਹੋਈ । ਜਲੋਲਾ ਦੀ ਜੰਗ ਦੇ ਬਾਅਦ ਇਰਾਨੀ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਯਜ਼ਦ ਜਰਦ ਨੇ ਰੈ ਮਗਰੋਂ ਕਿਰਮਾਨ, ਖੁਰਾਸਾਨ ਅਤੇ ਮਰੂ ਵਿੱਚ ਨਿਵਾਸ ਕੀਤਾ । ਇੱਥੇ ਉਸਨੇ ਆਲੂ ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਅਜਮ ਵਾਸੀਆਂ ਤੇ ਫ਼ਾਰਸ ਵਾਸੀਆਂ ਅਤੇ ਹਰਮਜ਼ਾਨ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਸੰਬੰਧ ਵਧਾਕੇ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਵਿਰੁਧ ਵਰਗਲਾਇਆ ਅਤੇ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਦੇ ਜਿੱਤੇ ਹੋਏ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਬਗਾਵਤ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤੀ । ਇਹਨਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੀ ਸੰਗੀਨੀ ਦੇ ਸਬਥ ਹਜ਼ਰਤ ਉਮਰ ਰਜੀ ਅਲੱਹ ਅਨਹੁ ਨੇ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਨੂੰ ਆਗਿਆ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਉਹ ਇਰਾਨ ਦੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ਕਦਮੀ ਕਰਨ । ਆਪ ਰਜੀ ਅਲੱਹ ਅਨਹੁ ਨੇ ਆਦੇਸ਼'ਤੇ ਬਸਰਾ ਵਾਸੀਆਂ ਤੇ ਕੁਝਾ ਵਾਸੀਆਂ ਨੇ ਜ਼ਬਰਦਸਤ ਹਮਲੇ ਕਰਕੇ ਸ਼ਾਹੇ ਇਰਾਨ ਯਜ਼ਦ ਜਰਦ ਨੂੰ ਵਾਰ ਵਾਰ ਇਕ ਥਾਂ ਤੋਂ ਦੂਜੇ ਥਾਂ ਭਜੱਣ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ । ਇਸ ਅਵਸਥਾ ਵਿੱਚ ਯਜ਼ਦ ਜਰਦ ਮਰੂ ਰੋਜ਼, ਬਲਖ ਆਦਿ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਲੰਘਦਾ ਹੋਇਆ ਦਰਿਆ ਪਾਰ ਕਰਕੇ ਭਜੱਣ ਵਿੱਚ ਮਜ਼ਬੂਰ ਹੋ ਗਿਆ । ਇਹਨਾਂ ਨਵੇਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਨੀਸ਼ਾਪੁਰ ਤੋਂ ਲੈਕੇ ਤਖਰਸਤਾਨ ਤੱਕ ਦੇ ਵਾਸੀਆਂ ਨੇ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਨਾਲ ਸੁਲਾਹ ਕਰ ਲਈ । ਜੱਦ ਹਜ਼ਰਤ ਉਮਰ ਰਜੀ ਅਲੱਹ ਅਨਹੁ ਨੂੰ ਫਤਿਹ ਖੁਰਾਸਾਨ ਦੀ ਸੂਰਨਾ ਮਿਲੀ ਤਾਂ ਆਪ ਨੇ ਫਰਮਾਇਆ ਕਿ ਮੈਂ ਤਾਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਇਰਾਨੀਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁਧ ਕਿਸੇ ਲਸ਼ਕਰ ਦੀ ਚੜ੍ਹਾਈ ਨ ਕਰਨੀ ਪਏ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅੱਗ ਦਾ ਸਾਗਰ ਆਵੇ । ਇਸ ਲਈ ਆਪ ਰਜੀ ਅਲੱਹ ਅਨਹੁ ਨੇ ਅਹਨਫ਼ ਬਿਨ ਕੈਸ ਨੂੰ ਦਰਿਆ ਪਾਰ ਕਰਕੇ ਪੇਸ਼ਕਦਮੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ । ਯਜ਼ਦ ਜਰਦ ਵੱਖ ਵੱਖ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਫਿਰਦਾ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਹਜ਼ਰਤ ਉਸਮਾਨ ਰਜੀ ਅਲੱਹ ਅਨਹੁ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ਤ ਕਾਲ ਵਿੱਚ ਕਤਲ ਹੋਇਆ ।

ਅਹਨਫ਼ ਬਿਨ ਕੈਸ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਮਾਲੇ ਗੜੀਮਤ ਬਾਰੇ ਹਜ਼ਰਤ ਉਮਰ ਰਜੀ ਅਲੱਹ ਅਨਹੁ ਨੇ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਨਾਲ ਦੁੱਖ ਭਰਿਆ ਸੰਬੋਧਨ ਕੀਤਾ । ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਰੱਬ ਦੇ ਹੁਕਮਾ ਦੀ ਹੁਕਮ ਉਦੂਲੀ ਦੇ ਸਿੱਟਿਆ ਤੋਂ ਪਰੀਚਿਤ ਕਰਵਾਉਂਦਿਆਂ ਫਰਮਾਇਆ ਕਿ ਮੈਂਨੂੰ ਇਹ ਖਤਰਾ ਨਹੀਂ ਕਿ ਦੁਸ਼ਮਣ ਮੁਸਲਮ ਉਮੱਤ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰੇਗਾ ਸਗੋਂ ਮੈਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਉਮੱਤ ਦੀ ਤਬਾਹੀ ਦਾ ਖੋਡ ਹੈ । ਹਜ਼ੂਰ ਅਨਵਰ ਨੇ ਫਰਮਾਇਆ ਅੱਜ ਅਸੀਂ ਇਹੋ ਗੱਲ ਸੱਚੀ ਸਿੱਧ ਹੁੰਦੀ ਦੇਖ ਰਹੇ ਹਾਂ ਕਿ ਮੁਸਲਮਾਨ ਹੀ ਮੁਸਲਮਾਨ ਦੀ ਗਰਦਨ ਮਾਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਕ ਦੇਸ਼ ਦੂਜੇ ਦੇਸ਼'ਤੇ ਜਿਹਾਦ ਦਾ ਨਾਂ ਲੈਕੇ ਚੜ੍ਹਾਈ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ।

ਅਸਤਖਰ ਜੋ ਫ਼ਾਰਸ ਦਾ ਕੇਂਦਰੀ ਸ਼ਹਿਰ ਤੇ ਸਾਸਾਨੀ ਬਾਦਸ਼ਾਹਾਂ ਦਾ ਪਵਿਤਰ ਸਥਾਨ ਸੀ ਇਸ ਖੇਤਰ ਵੱਲ ਹਜ਼ਰਤ ਉਸਮਾਨ ਬਿਨ ਅਬੁਲਆਸ ਰਜੀ ਅਲੱਹ ਅਨਹੁ ਨੇ ਪੇਸ਼ਕਦਮੀ ਕੀਤੀ । ਇੱਥੇ ਭਰਪੂਰ ਜੰਗ ਦੇ ਬਾਅਦ ਰੱਬ ਨੇ ਮੁਸਸਮਾਨਾਂ ਨੂੰ ਫਤਹਿ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ । ਹਜ਼ਰਤ ਉਸਮਾਨ ਬਿਨ ਅਬੁਲਆਸ ਨੇ ਗੜੀਮਤ ਦਾ ਮਲ ਇਕਠਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਸਦਾ ਪੰਜਵਾਂ

ਭਾਗ ਕਢੋਕੇ ਅਮੀਰੁਲ ਮੌਮਿਨੀਨ ਹਜ਼ਰਤ ਉਮਰ ਰਜੀ ਅਲੱਹੁ ਅਨਹੁ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ । ਇਕ ਰਿਵਾਇਤ ਅਨੁਸਾਰ ਅਸਤਖਰ ਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਹਜ਼ਰਤ ਅਲਾ ਬਿਨ ਹਜ਼ਰਮੀ ਨੇ 17 ਹਿਜਰੀ ਵਿੱਚ ਡਤਹਿ ਕੀਤਾ ਸੀ ।

ਹਜ਼ਰਤ ਸਾਰੀਆ ਬਿਨ ਜਨੀਮ ਨੂੰ ਹਜ਼ਰਤ ਉਮਰ ਰਜੀ ਅਲੱਹੁ ਅਨਹੁ ਨੇ 23 ਹਿਜਰੀ ਵਿੱਚ ਡਸਾ ਤੇ ਦਾਰੇ ਅਬਜਰਦ ਵੱਲ ਗੇਜਿਆ । ਹਜ਼ਰਤ ਇਬਨੇ ਉਮਰ ਰਜੀ ਅਲੱਹੁ ਅਨਹੁ ਬਿਆਨ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਕ ਦਿਨ ਹਜ਼ਰਤ ਉਮਰ ਰਜੀ ਅਲੱਹੁ ਅਨਹੁ ਨੇ ਸੰਬੰਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਅਚਨਚੇਤ ਉੱਚੀ ਅਵਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਹੈ ਸਾਰਿਯਾਤੁਲ ਜਬਲ ਅਰਥਾਤ ਸਾਰਿਆ ! ਪਹਾੜ ਵੱਲ ਹੱਟ ਜਾਓ । ਹਜ਼ਰਤ ਮੁਸਲਿਹ ਮੌਤਿਦ ਰਜੀ ਅਲੱਹੁ ਅਨਹੁ ਇਸ ਘਟਨਾ ਨੂੰ ਵਰਨਣ ਕਰਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਡਰਮਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਵਾਕ ਅਰਥਾਤ ਸਾਰਿਯਾਤੁਲ ਜਬਲ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਸਨ, ਸੌ, ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਵਾਕਾਂ ਬਾਰੇ ਹਜ਼ਰਤ ਉਮਰ ਰਜੀ ਅਲੱਹੁ ਅਨਹੁ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ । ਆਪ ਰਜੀ ਅਲੱਹੁ ਅਨਹੁ ਨੇ ਡਰਮਾਇਆ ਕਿ ਮੈਂ ਇਸਲਾਮੀ ਲਸ਼ਕਰ ਦੇ ਇਕ ਜਰਨੈਲ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਦੁਸ਼ਮਣ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਪਾਸਿਓ ਹਮਲਾਆਵਰ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨੇੜੇ ਸੀ ਕਿ ਇਸਲਾਮੀ ਲਸ਼ਕਰ ਤਬਾਹ ਹੋ ਜਾਵੇ, ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਅਵਾਜ਼ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਹੈ ਸਾਰਿਯਾ ! ਪਹਾੜ ਵੱਲ ਹੋ ਜਾਓ । ਇਸ ਘਟਨਾ ਨੂੰ ਹੁਣੇ ਬਹੁਤੇ ਦਿਨ ਨਹੀਂ ਲੰਘੇ ਸਨ ਕਿ ਸਾਰਿਯਾ ਵੱਲੋਂ ਇਸੇ ਵਿਸ਼ੇ ਦੀ ਸੂਚਾਨਾ ਆਣ ਪਹੁੰਚੀ । ਹਜ਼ਰਤ ਮੁਸਲਿਹ ਮੌਤਿਦ ਰਜੀ ਅਲੱਹੁ ਅਨਹੁ ਡਰਮਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਹਜ਼ਰਤ ਉਮਰ ਰਜੀ ਅਲੱਹੁ ਅਨਹੁ ਦੀ ਜੁਬਾਨ ਉਸ ਸਮੇਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਕਾਬੂ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿਕਲ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਉਸ ਕਾਦਰ ਫੁਜ਼ੂਦ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਸੀ ਜਿਸ ਲਈ ਡਾਸਲੇ ਤੇ ਦੂਰੀ ਕੋਈ ਚੀਜ਼ ਨਹੀਂ । ਹਜ਼ਰਤ ਮਸੀਹ ਮੌਤਿਦ ਅਲੈਹਿ ਸਲਾਮ ਡਰਮਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਆਰੋਪ ਕਿ ਸਹਾਬਾ ਕਰਾਮ ਤੋਂ ਇਲਹਾਮ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ, ਬੇਕਾਰ ਤੇ ਗਲਤ ਹਨ । ਹਜ਼ਰਤ ਉਮਰ ਰਜੀ ਅਲੱਹੁ ਅਨਹੁ ਦਾ ਸਾਰਿਯਾ ਦੇ ਲਸ਼ਕਰ ਦੀ ਖਤਰਨਾਕ ਹਾਲਤ ਤੋਂ ਜਾਣੂੰ ਹੋ ਜਾਣਾ ਇਲਹਾਮ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਹੋਰ ਕੀ ਸੀ ।

23 ਹਿਜਰੀ ਵਿੱਚ ਹਜ਼ਰਤ ਸੁਹੇਲ ਬਿਨ ਅਦੀ ਰਜੀ ਅਲੱਹੁ ਅਨਹੁ ਦੇ ਹੱਥੀ ਕਿਰਮਾਨ ਡਤਿਹ ਹੋਇਆ । ਇਸੇ ਪ੍ਰਕਾਰ 23 ਹਿਜਰੀ ਵਿੱਚ ਸਬਹਸਤਾਨ ਜੋ ਖੁਰਾਸਾਨ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਖੇਤਰ ਸੀ ਡਤਿਹ ਹੋਇਆ । ਪ੍ਰਸਿਧ ਇਰਾਨੀ ਪਹਿਲਵਾਨ ਰੁਸਤਮ ਇਸੇ ਖੇਤਰ ਦਾ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ ਸੀ । ਮਕਰਾਨ ਦੀ ਜਿੱਤ ਵੀ 23 ਹਿਜਰੀ ਦੀ ਹੈ । ਇੱਥੇ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਨੇ ਸਿੰਘ ਦੇ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਵਿਰੁਧ ਇਕਜੁਟ ਹੋਕੇ ਜੰਗ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਪਰਾਜਿਤ ਕੀਤਾ । ਹਜ਼ੂਰ ਅਨਵਾਰ ਨੇ ਡਰਮਾਇਆ ਕਿ ਡੁਹੂਹਾਤੇ ਡਾਰੂਕੀ (ਅਰਥਾਤ ਹਜ਼ਰਤ ਉਮਰ ਰਜੀ ਅਲੱਹੁ ਅਨਹੁ ਦੀਆਂ ਜਿਤੋਂ) ਦੀਆਂ ਅੰਤਮ ਸੀਮਾ ਇਹੋ ਮਕਰਾਨ । ਹੈ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰ ਬਲਾਦਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਡਰੂਕੀ ਕਾਲ ਵਿੱਚ ਦੇਬਲ ਦੇ ਲਹਿੰਦੇ ਖੇਤਰਾਂ ਅਤੇ ਬਾਨਾ ਤੱਕ ਮੁਸਲਮਾਨ ਡੌਜਾ ਪਹੁੰਚ ਚੁੱਕੀਆਂ ਸਨ । ਜੇਕਰ ਇਹ ਠੀਕ ਹੈ ਤਾਂ ਹਜ਼ਰਤ ਉਮਰ ਰਜੀ ਅਲੱਹੁ ਅਨਹੁ ਦੇ ਕਾਲ ਵਿੱਚ ਇਸਲਾਮ ਦਾ ਕੱਦ ਸਿੰਘ ਤੇ ਹਿੰਦ (ਭਾਰਤ) ਵਿੱਚ ਆ ਚੁੱਕਿਆ ਸੀ ।

ਹਜ਼ਰਤ ਉਮਰ ਰਜੀ ਅਲੱਹੁ ਅਨਹੁ ਦੇ ਖਿਲਾਫਤ ਕਾਲ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਵੀ ਜਾਰੀ ਰਹਿਣ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਨ ਦੇ ਬਾਦ ਹਜ਼ੂਰ ਅਨਵਰ ਨੇ ਇਕ ਰਟਕਿਸ਼ ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਰੇਡੀਓ ਦੇ ਉਦਘਾਟਨ ਕਰਨ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ । ਇਸ ਰੇਡੀਓ ਨਾਲ ਸੰਸਾਰ ਭਰ ਦੇ 20 ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੇਸ਼ ਲਾਭ ਚੁਕੱਣਗੇ । ਇਸ ਰੇਡੀਓ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਦਾ ਸੁਭਾਗ ਸ਼ੋਅਬਾ ਤਬਲੀਗ (ਪ੍ਰਚਾਰ ਵਿਭਾਗ) ਜਰਮਨੀ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ ਹੈ । ਹਜ਼ੂਰ ਅਨਵਰ ਨੇ ਦੁਆ ਕੀਤੀ ਕਿ ਅਲੱਹ ਤਾਅਲਾ ਇਸ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਵਿਭਾਗ ਜਰਮਨੀ ਦੇ ਇਸ ਜਤਨ ਨੂੰ ਕੁਬੂਲ ਕਰਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਇਸ ਨਵੇਂ ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਰੇਡੀਓ ਨੂੰ ਹਰ ਪੱਖੋਂ ਬਰਕਤਾਂ ਭਰਪੂਰ ਬਣਾਏ ।

ਖੁਤਬੇ ਦੇ ਅਖੀਰ ਵਿੱਚ ਹਜ਼ੂਰ ਅਨਵਰ ਨੇ ਮਰਹੂਮਾ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰੇ ਖੈਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਨਮਾਜ਼ ਜਨਾਜ਼ਾਹ ਗਾਇਬ ਪੜ੍ਹਾਉਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਮਾਨਯੋਗ ਸਯੱਦ ਤਾਲੇ ਅਹਮਦ ਸਾਹਬ ਮਰਹੂਮ ਬਾਰੇ ਡਰਮਾਇਆ ਕਿ ਸਾਡੇ ਪਿਆਰੇ ਤਾਲੇ ਦਾ ਜਨਾਜ਼ਾ ਅਜੇ ਪਹੁੰਚਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜੱਦ ਪਹੁੰਚੇ ਗਾ ਤਾਂ ਉਸਦੇ ਬਾਦ ਉਸਦੀ ਨਮਾਜ਼ ਜਨਾਜ਼ਾਹ ਪੜ੍ਹੀ ਜਾਏਗੀ ਅਤੇ ਇਨਸ਼ਾਅਲੱਹ ਜ਼ਿਕਰ ਵੀ ਹੋਵੇਗਾ ।

ਇਸ ਦੇ ਬਾਦ ਹਜ਼ੂਰ ਅਨਵਰ ਨੇ ਮੁਕਰੱਮ ਮਹਮੂਦ ਸਾਹਬ ਮਰਹੂਮ ਸਾਬਕ ਖਾਦਮ ਮਸਜਿਦ ਅਕਸਾ ਅਤੇ ਮਸਜਿਦ ਮੁਬਾਰਕ ਕਾਈਆਂ ਦਾ ਜਿਕਰੇ ਪੈਰ ਕੀਤਾ, ਜੋ 74 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਫੌਤ ਹੋ ਗਏ ਸਨ। ਮਰਹੂਮ ਮਖਦੂਮ ਹੁਸੈਨ ਸਾਹਬ ਆਫ਼ ਬੈਲਗਾਮ ਦੇ ਪੁਤੱਰ ਸਨ ਜੋ ਸੂਬਾ ਕਰਨਾਟਕ ਤੋਂ ਹਿਜਰਤ ਕਰਕੇ ਕਾਈਆਂ ਆ ਗਏ ਸਨ। 28 ਸਾਲ ਤੱਕ ਮਸਜਿਦ ਅਕਸਾ ਅਤੇ ਮਸਜਿਕ ਮੁਬਾਰਕ ਵਿੱਚ ਖਾਦਮ (ਸੇਵਕ) ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ। ਮਰਹੂਮ ਮੂਸੀ ਸਨ। ਮਰਹੂਮ ਨਮਾਜ਼ ਰੋਜ਼ਿਆਂ ਦੇ ਪਾਬੰਦ ਸਨ, ਤਹਜ਼ੁੰਦ ਪੜ੍ਹਨ ਵਾਲੇ ਤੇ ਦੁਆਗੇ ਇਨਸਾਨ ਸਨ। ਮਸਜਿਦ ਨਾਲ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਲਗਾਉ ਸੀ, ਪਿਛੋਕੜ ਵਿੱਚ ਪਤਨੀ ਤੋਂ ਬਿਨ ਦੋ ਬੇਟੇ ਅਤੇ ਇਕ ਬੇਟੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

ਇਹਨਾ ਦੇ ਬਾਦ ਹਜ਼ੂਰ ਅਨਵਰ ਨੇ ਸੌਦਾ ਸਾਹਿਬਾ ਸੁਪਤਨੀ ਅਬਦੁਰ ਰਹਮਾਨ ਸਾਹਬ ਕੇਰਾਲਾ ਇੰਡੀਆ ਦਾ ਜਿਕਰੇ ਪੈਰ ਕੀਤਾ। ਜਿੰਨ੍ਹਾ ਦੀ 22 ਜੁਲਾਈ ਨੂੰ 76 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਵਫ਼ਾਤ ਹੋਈ ਸੀ।। ਮੁਰਹੂਮਾ ਸ਼ਮਸੁੰਦੀਨ ਸਾਹਬ ਮਾਲਾਬਾਰੀ ਮੁਬਲੱਗ ਇੰਚਾਰਜ ਕਬਾਬੀਰ ਦੀ ਮਾਤਾ ਸਨ। ਇਹ ਸ਼ਮਸੁੰਦੀਨ ਸਾਹਬ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਮੇਰੀ ਮਾਤਾ ਸਾਹਿਬਾ ਵੀ ਟੀ ਮੁਹਮੱਦ ਸਾਹਬ ਮਰਹੂਮ ਦੀ ਪੁਤੱਰੀ ਸਨ ਜੋ ਜ਼ਿਲਾ ਪਾਲਘਾਟ ਅਤੇ ਆਲ੍ਹੇ ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲੇ ਅਹਮਦੀ ਸਨ, ਜਿੰਨ੍ਹਾ ਦੇ 1937 ਈ ਵਿੱਚ ਬੈਅਤ ਦਾ ਸੁਭਾਗ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ। ਫਿਰ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਕਰਕੇ ਅਤਿਆਚਾਰਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਦੇ ਰਹੇ। ਇਸੇ ਬਾਈਕਾਟ ਦੇ ਕਾਲ ਵਿੱਚ, ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਮੇਰੀ ਨਾਨੀ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਵੱਡੀ ਬੇਟੀ ਦੀ ਵਫ਼ਾਤ ਹੋ ਗਈ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਇਹਨਾ ਦੀ ਮਾਤਾ ਛੇਡ ਸਾਲ ਦੀ ਸਨ। ਵਫ਼ਾਤ ਮਗਰੋਂ ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਨੇ ਨਾਨੀ ਨੂੰ ਦਫ਼ਨਾਉਣ ਵੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸਤੇ ਚਾਲੀ ਕਿਲੋਮੀਟਰਦੂਰ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਆਮ ਕਬਿਸਥਾਨ ਵਿੱਚ ਇਹਨਾ ਨੂੰ ਦਫ਼ਨਾਉਣਾ ਪਿਆ। ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਨਾਨਾ ਆਪਣੀ ਨਿੱਕੀ ਜਿਹੀ ਬੱਚੀ ਨਾਲ ਹਿਜਰਤ ਕਰ ਗਏ। ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਮਾਤਾ ਬਚਪੁਣੇ ਤੋਂ ਹੀ ਵੱਖ ਵੱਖ ਔਕੜਾ ਵਿੱਚੋਂ ਲੰਘਦੀ ਰਹੀ। ਮਰਹੂਮਾ ਨਮਾਜ਼ ਰੋਜ਼ਿਆਂ ਦੀ ਪਾਬੰਦ ਤੇ ਮੂਸੀਆ ਸਨ। ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਭਲਾਈ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਕੁੱਠ ਕੁੱਠਕੇ ਭਰੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਹਰ ਪਰੋਸ਼ਾਨ ਤੇ ਦੁਖੀ ਮਨੁੱਖ ਲਈ ਦੁਆਵਾਂ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਸਾਹਮਣੇ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਉਸ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਨਾ ਆਪ ਦੀ ਆਦਤ ਸੀ। ਪਿਛੋਕੜ ਵਿੱਚ ਪਤੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾ ਚਾਰ ਪੁਤੱਰ ਅਤੇ ਦੋ ਪੁਤੱਰੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹਨਾ ਦੇ ਪੇਤੇ ਵੀ ਵਕਫ਼ੇ ਜਿੰਦਗੀ ਹਨ ਅਤੇ ਇਕ ਬੇਟਾ ਮੁਬਲੱਗ ਹੈ ਬਾਹਰ ਸੀ ਜਨਾਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕੇ ਇਹ। ਅਲੱਹ ਤਾਾਲਾ ਮਰਹੂਮਾ ਦਾ ਦਰਜਾਤ ਬੁਲੰਦ ਕਰੇ।

ਇਹਨਾ ਤੋਂ ਬਿਨਾ ਮੁਕਰੱਮ ਮੁਹਮੱਦਲ ਮੁਖਤਾਰ ਕਬਾਬੀਰ ਸਾਹਬ ਆਫ਼ ਮਰਾਕਸ਼ ਅਤੇ ਮੁਹਤਰਮਾ ਸਯੱਦਾ ਮਜ਼ੀਦ ਸਾਹਿਬਾ ਸੁਪਤਨੀ ਸੇਖ ਅਬਦੁਲ ਮਜ਼ੀਦ ਸਾਹਬ ਆਫ਼ ਡੈਸਲਾਬਾਦ ਦਾ ਵੀ ਜਿਕਰੇ ਪੈਰ ਕੀਤਾ। ਹਜ਼ੂਰ ਅਨਵਰ ਨੇ ਸਾਰਿਆਂ ਮਰਹੂਮਾ ਦੀ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਤੇ ਦਰਜਿਆਂ ਦੀ ਬੁਲੰਦੀ ਲਈ ਦੁਆ ਕੀਤੀ।

اَكْحَمَ اللَّهُ نَحْمِدُهُ وَنَسْتَعِنْ بِهِ وَنَسْتَغْفِرُهُ وَنُؤْمِنْ بِهِ وَنَتَوَكَّلُ عَلَيْهِ وَنَعُوذُ بِاللَّهِ مِنْ كُلِّ شُرُورٍ اَنْفُسِنَا وَمِنْ سَيِّئَاتِ اَعْمَالِنَا مَمْنَانِ يَعْلَمُهُ اللَّهُ فَلَا مُضِلَّ لَهُ وَمَنْ يُضْلِلُهُ فَلَا هَادِي لَهُ وَنَشَهُدُ اَنَّ لَا إِلَهَ اِلَّا اللَّهُ وَنَشَهُدُ اَنَّ مُحَمَّداً عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ عِبَادَ اللَّهِ رَحْمَنْ رَحِيمٌ اِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَالْإِحْسَانِ وَإِيتَاءِ ذِي الْقُرْبَى وَمَنْ يُؤْمِنْ بِعِنْدِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ وَالْبَغْيِ يَعْظُلُكُمْ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ اُذْكُرُوا اللَّهَ تَعَالَى كُمْ وَادْعُوهُ تَعَالَى يَتَجَبَ لَكُمْ وَلَنِذْكُرَ اللَّهَ اَكْبَرُ۔

Khulasa Khutba Jumma 27.08.2021

Delivered By : Hadhrat Khalifatul Masih Vth (atba)

Summarized by : Majlis Ansarullah Bharat

Translated by : Shamshad Ahmad Eden, from Punjabi Desk

From : Nazarat Nashr-o-Isha'at Qadian-143516, Distt. Gurdaspur, Punjab (INDIA)